

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

Гр.София, 18.06.2019г.

АПЕЛАТИВЕН СПЕЦИАЛИЗИРАН НАКАЗАТЕЛЕН СЪД, IV-ти състав, в закрито съдебно заседание на осемнадесети юни през две хиляди и деветнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕМИЛИЯ ПЕТКОВА
ЧЛЕНОВЕ: ВЕНЕЛИН И.
ДАНИЕЛА КОСТОВА

след като разгледа докладваното от съдия Костова ВНЧД № 287 по описа на АСНС за 2019 година и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.345 вр. с чл.249, ал.3 вр. с ал.1 вр. чл.248, ал.1, т.3 от НПК.

С протоколно определение от 24.04.2019г. по НОХД № 600/2015г. на СНС, VIII-ми състав, постановено в разпоредително заседание, първата инстанция е прекратил съдебното производство по делото, поради допуснати на досъдебната фаза и в частност при изготвяне на обвинителния акт съществени процесуални нарушения като е върнал същото на Специализираната прокуратура.

Против определението е постъпил въззивен частен протест от прокурор при СП.

В него са наведени доводи, че съдът, прекратявайки съдебното производство, е сторил същото в нарушение разпоредбата на чл.249 ал.4 т.1 от НПК, където са описани изчерпателно основанията за това. Моли се за отмяна на съдебния акт.

Апелативният специализиран наказателен съд като се запозна с частния протест, както и с приложените по делото материали, намира следното:

Частният протест е депозиран от процесуално легитимирано лице и в законоустановения срок. Насочен е срещу подлежащ на въззивен контрол по настоящия ред съдебен акт, поради което е процесуално допустим. По същество съдът го намира основателен. Съображения:

НОХД № 600/2015г. по описа на СНС, VIII-ми състав, е образувано по внесен от СП обвинителен акт на срещу дванадесет подсъдими лица с обвинения по чл.321 ал.3 пр.2 т.2 вр. ал.2 от НК и по чл.253 ал.5 вр. ал.3 т.1 и т.2 вр. ал.2 пр.1 и 2 от НК.

Обсъждайки в разпоредителното заседание възраженията на защитата срещу съдържанието на обвинителния акт, СНС приел, че последния в недостатъчна степен са отразени реквизити, което според съда е довело до ограничаване на процесуалните права на правоимащите субекти. Посочил е, че според ТР 2/2002г. в обстоятелствената част на обвинителния акт задължително следва да се посочат фактите, които обуславят съставомерността на деянието и участието на обвиняемия в него. Допълнил е, че такова отразяване липсва в обстоятелствената част като е изтъкнал, че не са били посочени обстоятелствата, свързани с обективните признаци на твърдяната предикатна дейност. Обсъдил е, че доколкото е налично обвинение по чл.253 от НК то в обвинителния акт е следвало да бъдат въведени обективните признаци на този състав: налично имущество, което да е предмет на престъплението, добиването му посредством престъпление, както и субективното знание на извършителя на деянието за този факт. Посочил е, че в процесния акт на СП липсва такова отразяване. От това е извел заключение за невъзможност на обвиняемия да разбере точния обем на повдигнатото му обвинение и да организира защитата си, което е определил като съществено процесуално нарушение, отстранимо във фазата на досъдебното производство.

Произнесъл се е и по искането за прекратяване на наказателното производство по възражението за депозираните молби по реда на чл.369 от НПК и неспазването на разписаната там процедура.

Въззивният съд, след като извърши самостоятелна проверка за процесуалната редовност на досъдебната фаза в т.ч. и на внесения за разглеждане обвинителен акт. Установи следното:

След внасяне на обвинителният акт на 02.06.2015г. от СП в СНС било образувано НОХД № 600/2015г. по описа на СНС, разпределено на VIII-ми състав на същата дата. С разпореждане по 18.06.2015г. на основание чл.252 от НПК съдът насрочил делото за разглеждане, като установил подсъдност на делото на СНС, липса на основания за прекратяване или спиране, както и липса на допуснати съществени процесуални нарушения. В последващите съдебни заседания, регулярно насрочвани от съда, ход на делото не бил даван поради различни, но все основателни причини, дължащи се на големия брой подсъдими лица (неявявания на подсъдими, защитници, предоставяне на болнични листи, отсъствие на съдебни заседатели и други). НОХД е било спряно през 2018г. (поради изтърпяване на присъда на подсъдим по делото в Румъния) и възобновено с разпореждане през 2019г., с което било и насрочено за разглеждане в открито разпоредително заседание, съгласно междуременно настъпилата промяна в НПК, ДВ бр.63 от 2017г., в сила от

05.11.2017г. – част IV, глава деветнадесета „Предаване на съд и подготвителни действия за разглеждане на делото в съдебно заседание“.

По доводите на прокурорът във въззивния частен протест следва да се отбележи, че същият е бланкетен, отправя към разпоредбата на чл.249 ал.4 от НПК и сочи, че изводите на съда излизат извън нормите на тази разпоредба. Липсва конкретика.

Макар и мотивирано, определението на СНС също страда от подобен порок. Развити са основно теоретични доводи във връзка със съдържанието на обвинителния акт, както и с отстранимите съществени процесуални нарушения. Има и конкретни такива, свързани с непосочване на обстоятелства, свързани с обективните признаци на твърдяната в ОА предикатна дейност. Както и такива във връзка с обвинението по чл.253 от НК, където е изискано в обвинителния акт да бъдат въведени обективните признаци на този състав: налично имущество, което да е предмет на престъплението, добиването му посредством престъпление, както и субективното знание на извършителя на деянието за този факт.

Според въззивния съд, обвинителният акт е изготвен съобразно процесуалния стандарт на чл.246 от НПК, като в същия са изложени изискуемите фактически твърдения относно „обективните и субективните признаци на престъплението, както и участието на обвиняемия в него“, в съответствие т.4.2 на Тълкувателно решение № 2/07.10.2002г. на ОСНК на ВКС по т.н.д.№ 2/2002 г. При формулиране на фактическото обвинение са изложени твърдения за конкретни действия на подсъдимите, както и такива за преследваната от тях цел. Поради това въззивният съд счита, че не е налице претендираната неяснота в обвинението, повдигнато на подсъдимите. Напротив, видно от обвинителния акт, същият е ясен от към съдържание и правна квалификация, поради което не е налице твърдяната в определението неяснота относно обвиненията, което да пречи на привлечените към наказателна отговорност лица да разберат рамките на обвиненията и в този смисъл да могат да организират адекватно и в пълен обем защитата си срещу тях.

По твърдението за липса на достатъчно данни относно обстоятелствата във връзка с предикатното престъпление следва да се отбележи следното. Прането на пари е последваща (вторична) престъпна дейност, зависеща винаги от съществуването на предварителна дейност, в резултат на която или заради която възниква незаконният доход. Според чл. 1 б.,„е“ от Конвенцията относно изпиране, издирване изземване и конфискация на облагите от престъпление, „първоначално престъпление“ означава всяко престъпление, от което са извлечени облаги и които могат да бъдат предмет на изпиране. В Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност е дадена дефиниция на „основно престъпление“, определено като „всяко престъпление, в резултат на което се създават облаги, които биха могли да бъдат предмет на

престъпление, по смисъла на член 6 от тази конвенция”. В Директива 2001/97/ЕО от 04.12.2001 г. след изброяването на част от възможните видове престъпления, водещи до генериране на незаконни финансови ресурси е посочено, че държавите-членки могат да определят всяко друго нарушение като престъпна дейност за целите на тази директива. С последното изменение на текста на чл. 253 от Наказателен кодекс (ДВ, бр. 75 от 2006г.), законодателят е разширил кръга на предхождащата дейност, чрез която е било придобито посоченото вече имущество – не само чрез престъпление, а и от друго общественоопасно деяние. В Решение №34/09.03.2009г. по н.д. № 577/2008г. на ВКС, I н.о., са посочени възможностите за подобно общественоопасно деяние, а именно: „административно/дисциплинарно нарушение или граждански деликт”. В теорията и съдебната практика почти единодушно се приема, че за преценката за съставомерност на деянието е без значение видът на първоначалното престъпление. Без значение е също и дали то попада под наказателната юрисдикция на Република България (чл.253 ал.7 от НК). Тоест, първично (предикатно) може да бъде всяко престъпление или друго общественоопасно деяние, стига от него да са извлечени облаги. По конкретното дело в обстоятелствената част на обвинителният акт се съдържат подробни обстоятелства, свързани с предикатното престъпление. На страница 4 подробно е описано как неустановено по делото лице, чрез използване на зловреден софтуер е прониквало в сметките на различни лица и че посредством това деяние е успявало да нарежда необходимите му трансакции към сметки на мрежата от т.нар. „мулета“, откривани посредством активните действия на подсъдимите по делото, от които по-късно парите са били изтегляни и разпределяни по описания в ОА начин. Деянието е описано и в обстоятелствената част и в обвинителните диспозитиви като такова по чл.212 а от НК и съобразно цитираната горе правна теория и практика е напълно достатъчно като описание, за да удовлетвори изискванията на състава на чл.253 от НК. Извършването на това престъпно деяние е дело на неустановен извършител, действал в близък контакт с подс.С., който според обвинението е успял да развие широка мрежа в посока разкриването на множество банкови сметки, по които да бъдат привеждани парите, придобити в резултат на престъпленията по чл.212а от НК. В допълнение тук следва да се цитират и извадки от две решения на ВКС: „изискванията на чл.246 ал.2 и ал.3 от НПК за абсолютно задължителните елементи на съдържанието на обвинителния акт относно време, място, начин на извършване и пълни данни за личността на обвиняемия са относими за съставомерните по чл.253 от НК елементи. Тези изисквания не се отнасят в същата степен към индивидуализиране на предикатното престъпление. То е само един от признаците от обективната страна на изпирането на пари, а представата за него е елемент от съдържанието на вината. Съставомерността по чл.253 от

НК не е поставена в зависимост от реализиране на наказателно правоотношение във връзка с първоначалната престъпна дейност.” (Решение № 195/12.05.2015 г. по н.д. № 171/2015 г. на ВКС, II н.о.); „не се изисква предикатното престъпление или деяние да е установено в отделно производство с влязъл в сила съдебен акт.” (Решение № 309/11.04.2018 г. по н.д. № 1156/2017 г. на ВКС, I н.о.).

Твърдението в определението за липса на достатъчно данни по обвинението по чл.253 от НК (по отношение на имущество, добиването му посредством престъпление, както и субективното знание на извършителя на деянието за този факт) също не се споделя от състава на въззивния съд. „Имущество“ в контекста на разпоредбата на чл.253 от НК са всички материални облаги и икономически изгоди, в т.ч. движими и недвижими вещи, идеални части, търговски предприятия, капиталови дялове, ценни книги и други материални и безналични обекти, инкорпориращи вещи или парично оценени права, вкл. пари и платежни инструменти. Относно наличното имущество (в случая парични средства) в обвинителния акт подробно е описано от чии сметки какви суми са били отклонени. Чрез различни процесуални способности са били установени пострадалите лица в чужбина, които са потвърдили липсата в сметките си на конкретните суми във всеки отделен случай. За сдобиването на конкретния титуляр на сметка са налични свидетелски показания, както и писмени документи, удостоверяващи трансфера. Липсата на основания за получаването на всяка една от конкретните суми, тяхното незабавно изтегляне на каса, както и предаването им на определено подсъдим лице или свидетел са все обстоятелства, сочещи на изводи за добиването им чрез престъпление, както и за субективното знание на извършителите на деянието за този факт. Причинната връзка между имуществото и престъплението по чл.212а от НК в различните случаи е констатирана по различни начини – къде чрез постъпване на суифт съобщение за неправомерно нареждане, къде с други съобщения. Разбира се, тази конкретна връзка следва да се установи в хода на съдебното производство, тъй като чл.253 НК изисква установяване по несъмнен и категоричен начин връзката между предмета и първоначалното престъпление, а не в настоящото производство. Относно формите на изпълнителното деяние, то съдът констатира подробно описание на същите, както в обстоятелствената част на обвинителния акт, така и в обвинителните диспозитиви. В случая като такова е посочено „получаването на имущество“ по чл.253 ал.2 от НК, което по своята същност е установяването на фактическа власт върху него. Относно субективното знание за произхода му в описателната част на обвинителния акт има достатъчно конкретика, която в нужната степен очертава умисъла на дееча за обективния признак – знание или предположение, че имуществото, е икономическа изгода от вече извършено престъпление или друго общественоопасно деяние. Налично е и описание на

квалифициращите обстоятелства, посочени са конкретно по отделно и заедно и имуществените параметри на полученото и придобито имущество.

Изложеното горе мотивира съда да счете, че са спазени стандартите на чл.246 от НПК.

С оглед на изложеното, обжалваното определение следва да бъде отменено, поради които и Апелативният специализиран наказателен съд, IV състав

О П Р Е Д Е Л И :

ОТМЕНЯ протоколно определение от 24.04.2019г. по НОХД № 600/2015г. на СНС, VIII-ми състав, с което е прекратено съдебното производство по делото, поради допуснати на досъдебната фаза и в частност при изготвяне на обвинителния акт съществени процесуални нарушения и същото е върнато за отстраняването им на Специализираната прокуратура.

ВРЪЩА НОХД № 600/2015г. на СНС, VIII-ми състав за продължаване на съдопроизводствените действия.

Определението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.